

Фартушний М. В.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ПРОБЛЕМИ БЕЗРОБІТТЯ В УКРАЇНІ

Чому нас вчать батьки з малку? Що необхідно вчитися, здобути освіту та працювати на престижній посаді. Звісно, найчастіше діти дослухаються до настанов, спочатку отримують середню освіту, вступають до вищих навчальних закладів і намагаються отримати диплом з відмінкою, вважаючи, що з такими дипломами їх «розірвуть» роботодавці. Але, як всі знають, це далеко не так, оскільки всім роботодавцям потрібні досвідчені працівники. Деякі випускники вищих навчальних закладів опускають руки та не намагаються знайти ту саму престижну посаду, за яку вони чули з малку, та йдуть працювати на будь-яку низькооплачувану вакантну посаду, або взагалі не працюють, а «сидять на батьківських плечах». Але у особи з вищою освітою завжди є вибір – намагатися підняти кар'єрний зріст або продовжувати жебракувати.

Не треба забувати про ту категорію населення, котра в дитинстві не виконувала батьківських настанов та навіть не прислуховувалася до думок оточуючих їх людей. Можливо такі особи прогулювали школу, не виконували домашнє завдання, не отримали навіть загальної середньої освіти. І, звичайно, для більшої частини посад необхідно мати кваліфікацію спеціаліста з відповідної професії. Тому, більшість осіб без певної освіти «залишаються в темряві». Навіть на посаду, котра не вимагає наявності будь-якої освіти, роботодавці більш схильні працевлаштовувати осіб, в котрих наявна певна освіта.

Все вище перелічене призводить до певного відсотку безробіття. Це не є основним фактором, але він є одним з найвпливовіших. Додати ще нестачу робочих місць, низьку продуктивність праці, ліквідацію підприємств, скорочення чисельності або штату працівників, то отримаємо явну картину сьогодення – масове безробіття.

До зайнятого населення належать особи, які працюють за наймом на умовах трудового договору (контракту) або на інших умовах, передбачених законодавством, особи, які забезпечують себе роботою самостійно, проходять військову чи альтернативну (невійськову) службу, на законних підставах працюють за кордоном та які мають доходи від такої зайнятості, а також особи, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти у закладах загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти та поєднують навчання з роботою. Безробітний – особа віком від 15 до 70 років, яка через відсутність роботи не має заробітку або інших передбачених законодавством доходів як джерела існування, готова та здатна приступити до роботи.

Розглянемо ситуацію з безробітним та зайнятим населенням за статистичними даними на 2015-2020 роки у табл. 1.

За даною таблицею ми вбачаємо, що з кожним роком кількість населення зменшується, а кількість безробітних загалом та за ознаками статі збільшується, при тому, що загалом рівень природного безробіття складає від двох до трьох відсотків. Перевищення даного

**Том 1. ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА УПРАВЛІННЯ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИМИ СИСТЕМАМИ У ПІДПРИЄМНИЦЬКІЙ ДІЯЛЬНОСТІ**

відсоткового показника впливає на внутрішній валовий продукт, тобто погіршує його, що визначається в законі Оукена.

Таблиця 1. Порівняльна характеристика статистики зайнятого та безробітного населення України від 2015 до 2020 року

Загальна кількість населення, тис. осіб	Зайняте та безробітне населення України за 2015-2020 роки				
	Рік		У віці 15-70р. тис. осіб	Жінки, тис. осіб	Чоловіки, тис. осіб
42 929,3	2015 рік	Зайняте	16443,2	7872,4	8570,8
		Безробітне	1654,7	8,1%	10,1%
42 760,5	2016 рік	Зайняте	16276,9	7827,4	8449,5
		Безробітне	1678,2	7,7%	10,8%
42 584,5	2017 рік	Зайняте	16156,4	7771,2	8385,2
		Безробітне	1698,0	652,6	1045,4
42 386,4	2018 рік	Зайняте	16360,9	7910,7	8450,2
		Безробітне	1578,6	635,4	943,2
42 153,2	2019 рік	Зайняте	16578,3	7923,1	8655,2
		Безробітне	1487,7	679,8	807,9
41 902,4	2020 рік (січень-вересень)	Зайняте	16085,6	7703,8	8381,8
		Безробітне	1643,4	748,4	895,0

На мій погляд, задля подолання даної проблеми можливо знайти рішення декількома способами. По-перше це розвиток бізнесу, а саме фінансова допомога від держави, особливо під час пандемії, коли малому та середньому бізнесу доводиться переживати дуже складні часи, насамперед через карантинні обмеження. Можна привести до прикладу Європу та Америку, вони багато роблять задля максимального спрощення доступу бізнесу до фінансових ресурсів.

Або це могла би бути емісія. Дивлячись на Європу та Америку, завдяки емісії у вигляді рефінансування, яка надається комерційним банкам, а ті у свою чергу надають кредити бізнесу під невеликий відсоток. Але в Україні не все так просто, рефінансування яке надається державним банкам, тут же викуповують державні облігації і нічим не забезпечені гроші потрапляють у бюджет. У Європі та Америці все виглядає не так, тому що державні облігації коштують не багато, тому банки змушені видавати дешеві кредити.

Тому вирішення питання з кредитним відсотком для бізнесу, може привести до того, що відкриття бізнесу стане більш привабливе, що в свою чергу створе велику кількість робочих місць. Також можливе створення великої кількості соціально-корисних робочих місць з боку держави, встановивши невисоку заробітну плату, ця робота не буде потребувати спеціальної освіти.

Список використаних джерел:

1. Про зайнятість населення: Закон України від 05.07.2012 №5067-VI. Дата оновлення: 20.12.2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5067-17#Text>

2. Офіційний сайт «Державна служба статистики України». URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. Як подолати безробіття в Україні? Експертне опитування // Espresso.tv URL: [4Hm3YrYNgczRAP7jbGCZ7vA8XwbBR8DWMU7Bm9FKZqjxQXPPcwMP1kDbK3mtBSdt2c6TmLCPiMSXa39uBiEBwkg4FW9DH2oqmJa3QMpEti](https://www.espresso.tv/4Hm3YrYNgczRAP7jbGCZ7vA8XwbBR8DWMU7Bm9FKZqjxQXPPcwMP1kDbK3mtBSdt2c6TmLCPiMSXa39uBiEBwkg4FW9DH2oqmJa3QMpEti)

Канд. екон. наук Федотова Т. А., Гончар К. С.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)

ФІНАНСОВИЙ АСПЕКТ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ НА ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

Політична та економічна нестабільність в Україні мають циклічний характер, що негативним чином впливає на підприємницьке середовище, зокрема, на промисловий комплекс. Фінансові результати діяльності будь-якого суб'єкта господарювання формуються під впливом макроекономічних коливань, а також піддаються впливу внутрішніх чинників на підприємстві. Все це зумовлює необхідність запровадження механізму антикризового управління, який спрямований на подолання кризових явищ.

На сьогоднішній день, проблема функціонування в умовах змін економічної системи є поширеним явищем, оскільки найбільшого удару за останні десять років зазнають підприємства промислової галузі (рис.1).

Рис. 1. Динаміка показників фінансових результатів до оподаткування промислових підприємств України за січень-вересень 2011-2020 рр.

Джерело: складено автором за даними [1]

Проведене дослідження виявило, що протягом 2011-2015 рр. відбувалася тенденція зменшення фінансового результату до оподаткування промислових підприємств України. Так, у 2015 р. фінансовий результат становив -84887,5 млн. грн. проти 57691,9 млн. грн.